

Botanisch verslag Spitsbergen 1972

Door Hein Doeksen

Inleiding

Het botanisch onderzoek is gedaan gedurende de periode: 15 juni tot 23 juli in de volgende gebieden:

1. *Isfjorden*: Adventfjorden (Longyearbyen, Adventdelta en Moskuhamn); Bohemanflya; Bohemenneset; Brucebyen (Billefjorden).
2. *Centrale toendra's*: Dit zijn alle toendradalen, die op onze route naar de oostkust lagen: respectievelijk Advent-, Esker-, Sassen-, Fulmar-, en Agardhdalen. En terug: Agardh-, Klementiev-, Sir Martin-, Kjellestrøm-, Lundstrøm-, Rein-, Gang-, To-, en Adventdalen.
3. *Agardhbukta*: Hier is als apart gebied geïnventariseerd: de oostwand en voet van de Myklegardfjellet, van 200 m boven zeeniveau tot de Storfjorden. Alles ten westen hiervan (Baatbogen) wordt in dit verslag gerekend tot Agardhdalen, omdat daar de vegetatie weinig verschilt van die van het centrale gebied.

Het onderzoek werd verricht door: Fred van Olphen, Loek Rijken, Hein Rijken en Hein Doeksen.

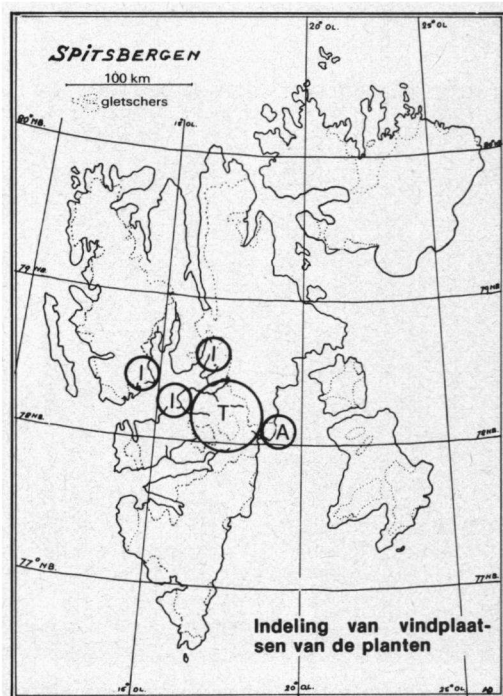
Voorwoord Plantenlijst:

In de plantenlijst zijn de drie gebieden: Isfjorden, Centrale Toendra's en Agardhbukta, omschreven als in de inleiding, afgekort door respectievelijk de letters I.T., en A. (zie kaart).

Verklaring tekens:

- + + + regelmatig gevonden, wordt a's algemeen voorkomend beschouwd.
- + + slechts verscheidene exemplaren gevonden; het betreft hier wel steeds meer dan een exemplaar.
- + slechts een exemplaar gevonden.

De volgorde in de plantenlijst is dezelfde als die van 'Svalbards Flora', Olaf I. Rønning, Norsk Polar Institutt, Oslo 1964.

Doordat de expeditie voornamelijk in de toendragebieden op doorreis was, is er door tijdgebrek nauwelijks aandacht besteed aan de Monocotyledoneae en zijn ook niet alle *Draba* soorten gedetermineerd.

Tijdens ons verblijf in het basiskamp op Bohemanneset is er een uitgebreider botanisch onderzoek gedaan, zowel op Bohemanneset als op Bohemanflya. Dit verklaart de vele aanhalingen in de plantenlijst van deze beide gebieden.

PTERIDOPHYTA:

	I:	T:	A:
<i>Cystopteris fragilis</i> (L.). Bernh.	+	+	—
Hoofdzakelijk gevonden op steenachtige ondergrond.			
Rønning: In het totaal zijn er slechts twee soorten van de Filices familie op Spitsbergen gevonden.			
<i>Lycopodium selago</i> (L.).	+++	++	—
Gevonden op moerassige en veenachtige grond.			
Rønning: De enige vertegenwoordiger van de Lycopodiaceae op Spitsbergen.			
<i>Equisetum arvense</i> (L.).	+++	+++	—
<i>Equisetum scirpoides</i> (Michx.).	+++	++	—
<i>Equisetum variegatum</i> (Schleich.).	+++	+++	—

DICOTYLEDONEAE:

<i>Salix herbacea</i> (L.).	+	—	—
Slechts één exemplaar gevonden (Bohemenvlya)			
<i>Salix polaris</i> (Wg.).	+++	+++	++
Op het Agardh-strand waren de exemplaren niet hoger dan 2 cm.			
<i>Salix reticulata</i> (L.).	+++	+	—
Alle gevonden in de nabijheid van de fjordenkusten (west).			
<i>Betula nana</i> (L.).	—	+	—
Slechts één exemplaar gevonden (Reindalen, in bloei, 5 juli).			

Bloeiende *Polygonum viviparum*, Longyearbyen, 20 juli 1972

Foto: H. F. de Boer

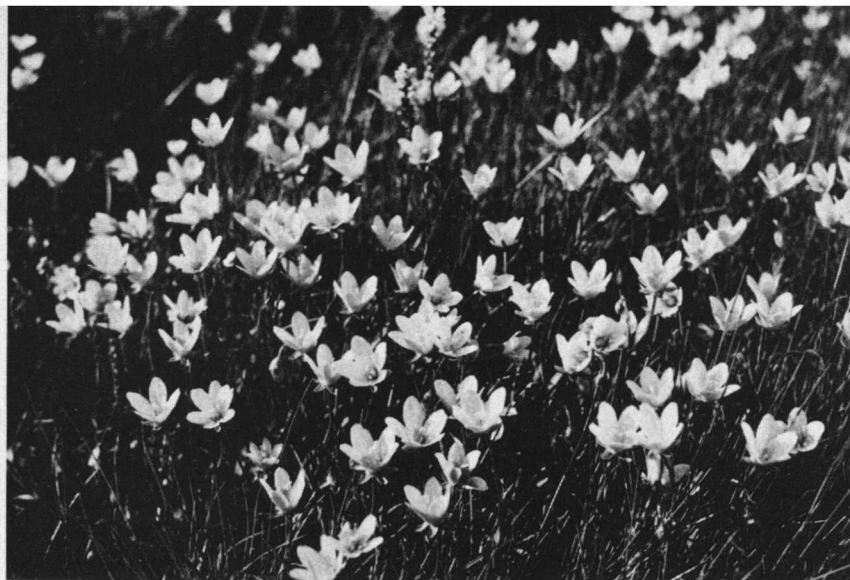

Bloeiende Papaver dahlianum. Ny Aalesund, 8 juli 1972

Foto: H. F. de Boer

	I:	T:	A:
Koenigia islandica (L.).	++	++	++
Oxyria digyna (L.).	+++	+++	+++
Meerdere keren gegeten, frisse smaak (vitamine C.).			
Polygonum viviparum (L.).	+++	+++	++
Voorkeur voor zéér natte plaatsen.			
Rumex acetosa (L.).	+++	++	—
Meestal bevonden deze planten zich op hogere gedeel-			
ten van de toendra dan de voorgaande zuringsoorten.			
Rumex acetosella (L.).	+++	++	+
Idem als R. acetosa. Op het Agardhstrand slechts			
één exemplaar gevonden.			
Sagina intermedia (Fenzl).	++	++	—
Minuartia rossii (R. Br., Greabn).	++	—	—
Alleen gevonden op Bohemenneset.			
Minuartia rubella (Wbg., Hiern).	++	++	—
Minuartia biflora (L.), Sch./Th.	++	+	—
Arenaria pseudofrigida (Ostf./Dahl.).	+	—	—
Eén exemplaar op strand van Bohemenneset.			
Stellaria crassipes (Hult).	+++	++	—
Stellaria humifusa (Roth.).	++	—	++
Cerastium regellii (Ostf.).	+++	+++	—
Cerastium arctium (Lge.).	+++	+++	+++
Bij Agardh gevonden tot op 100 m boven de zeespiegel.			
Cerastium alpinum (L.).	++	++	—
Silene acaulis (L.).	+++	+++	++
Melandrium apetalum (Fenzl).	++	++	+
Eén exemplaar gevonden op het Agardhstrand.			
Melandrium affine (J. Vahl, Hartm.).	++	—	—
Alleen gevonden op Bohemenflya.			

	I:	T:	A:
Ranunculus glacialis (L.). Voornamelijk gevonden op morene-uitlopers (Bohemenflya, Reindalen.).	++	++	—
Ranunculus spitsbergensis (Nath, Hadač.). Buiten Isfjord gevonden op hoek Sassendalen-Ful- mardalen.	++	++	—
Ranunculus lapponicus (L.).	++	—	—
Ranunculus hyperboreus (Rottb.).	+++	+++	++
Ranunculus nivalis (L.).	+++	++	—
Ranunculus sulphureus (Sol).	+++	+++	+++
Ranunculus pygmaeus (Wahlenb.).	++	++	—
Ranunculus pedatifidus (Sm.). Bohemenneset.	+	—	—
Papaver dahlianum (Nordh.). In Longyearbyen zijn de exemplaren tussen de be- bouwing gemiddeld een 5 cm hoger dan elders; ook is daar de bloemkroon beduidend groter.	+++	+++	+++
Cardamine nymani (Gand).	++	++	—
Cardamine bellidifolia (L.).	++	++	++
Cochlearia officinalis (L.) Voorkeur plaatsen: onder vogelrotsen. Gegeten, frisse smaak, (vitamine C). Noorse naam: Skjörbuksurt!	+++	+++	—
Braya purpurascens (R.Br., Bge.).	—	—	++
Arabis alpina (L.). Bohemenflya.	+	—	—
Draba alpina (L.).	+++	+++	+
Draba micropetala (Hook). + +	+	—	—
Draba fladnizensis (Wulff).	++	++	++
Sedum arcticum (A.Bor., Rønning.). Rønning: alleen gevonden op Bjørnøya en Prins Karl's Forland.	++	—	—
Door ons werden er twee exemplaren in het midden van de Bohemenflya gevonden.			
Saxifraga oppositifolia (L.). Variëteiten gevonden van diep rood tot hagelwit. De witte exemplaren werden voornamelijk gevonden op steenkoolgruis.	+++	+++	+++
Saxifraga hieracifolia (Waldst.).	+++	+	—
Saxifraga nivalis (L.).	++	+++	—
Saxifraga tenuis (Wahlenb., H. Sm.).	+	—	—
Saxifraga foliolosa (R.Br.).	++	—	—
Saxifraga aizoides (L.).	++	+	—
Saxifraga hirculus (L.).	+++	+++	—
Saxifraga cernua (L.).	+++	+++	++
Saxifraga rivularis (L.). Eén exemplaar gevonden in Kjellstrømdalen.	+++	+	—
Saxifraga caespitosa (L.).	+++	+++	—
Saxifraga flagellaris (Willd.).	++	++	++
Potentilla pulchella (R.Br.).	++	++	—
Potentilla rubricaulis (Lehm.).	++	++	—
Potentilla nivea, subsp. subquinata (Lge.). Alleen gevonden op Bohemenflya.	++	—	—

Ranunculus sulphureus, Longyearbyen, 20 juli 1972

Foto: H. F. de Boer

	I:	T:	A:
Potentilla hyparctica (Malthe).	+++	++	—
Dryas octopetala (L.). Deze plant, die over geheel Spitsbergen veelvuldig voorkomt, samen met <i>Papaver dahlianum</i> en <i>Saxifraga oppositifolia</i> , werd op het Agardhstrand niet gevonden, terwijl de twee laatst genoemde soorten daar wel in grote getale voorkwamen.	+++	+++	—
Cassiope hypnoides (L.) Bohemenneset.	+	—	—
Cassiope tetragona (L.).	+++	++	—
Vaccinium uliginosum (L.). Bohemenvly.	++	—	—
Empetrum hermaphroditum (Hagerup).	++	—	—
Polimonium boreale (Adams.). Eén exemplaar gevonden op de hoek Adventdalen-Todalen.	+	—	—
Mertensia maritima (L.). Strandplant.	+++	—	—
Pedicularis dasyantha (Trautv, Hadač).	++	—	—
Pedicularis hirsuta (L.).	+++	++	—
Petasites frigidus (L.). Alleen gevonden op Bohemenvly.	+++	—	—
Arnica alpina (L.). Eén exemplaar gevonden Moskushamn.	+	—	—
Taraxacum arcticum (Trautv, Dahlst.).	+	—	—
Taraxacum brachyceras (Dahlst.).	++	—	—
MONOCOTYLEDONEAE: (zie voorwoord.)			
Eriophorum scheuchzeri (Hoppe).	+++	+++	—
Eriophorum triste (Th. Fr., Hadač). Buiten Isfjord alleen in Sassendalen gevonden.	+++	++	—
Totaal 74 plantensoorten.			

- Hein Doeksen, Laan van Overvest 24, Delft
'Publicatie Vogelpopulatie-Onderzoek Ockenrode'